

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal sub îngrijirea D-lui Revizor școlar

MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic.
iar pentru comitele școlare și paric. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Alud.

Insertiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisorile nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Invățământul educativ în școala primară.

BCU Cluj / Central University
A gândi și a judeca bine, a fi dibaci
a se conduce singur valorează mai
mult decât a ști mult. *Leygues.*

În sfârșit, după multe dibuiri în largile orizonturi ale școalei noastre se ivește, ca un soare dădător de lumină la un orizont de mult întunecos, o problemă dintre celea mai însemnate ale școalei noastre, aceia a învățământului educativ.

În urma marelui războiu sufletul dascălului român era încărcat cu ceva greu, ce-l făcea să nu fie accesibil pentru multe probleme noi introduse în școală. Ceva îl chinuia, îl neliniștea, deși poate rezultatul muncii sale din școală era bun. Auzia ca din zări murmurul poporului în mijlocul căruia trăia ca și când ar fi murmurul undelor unui râu a cărui ape umflate erau gata de a rupe tot ce întâlnesc în cale. Simțea sufletul mulțimei revoltat în contra multora lucruri pe cari din contră trebuia să-le aprecieze: vedea suflete, cari uitând jertfele trecutului nu prea îndepărtat, să dedau la acțiuni dejositoare pentru neam și țară. Vedea că totul era supus discuțiilor, analizei, toate erau discutabile. Poporul era, precum și azi este, cuprins de o mare criză sufletească. Ființa lui nu este cuprinsă de forță și de curaj, ci de desertăciune și plictiseală. Viața lui a devenit plină de griji sarbede, de gânduri vagi, nu este liniștită, agitația o tot cuprinde. Oamenii, azi uniți, mâne sunt în plină desbinare. În acțiuni sunt constanți să schimbă fără a se ținea de un punct fix. Sufletele lor sunt sub sugestiunea celor mai opuse gânduri, celor mai deosebite sentimente. Cuvântul dat azi, se desleagă mâne. Sunt prea puțin în stare a-și administra avutul, nu știu a se cumpăni, în cheltueli sunt desechilibrați.

Învățătorul conștiu de chemarea sa i-și va da însă samă că acestea toate sunt rezultatele școlăii instructive de eri. Ale acelei școlăii, carea încărcat mintea cu cunoștințe teoretice, cari pretinzând prea mult timp din vieăta de școlă i-a neglijat, omului de azi educația, cultura caracterului și a sentimentelor, ia poporul căruia îi lipsește caracterul național, sentimentul moral și virtuțile iubirei de adevăr, onoare, dreptate, ordine și supunere este într'o mare incurcătură.

Națiunea română pusă în fața acestui adevăr, a făcut ca câți-va bărbați luminați ai școlăii să croiască școlăii drumul spre adevăratul ei scop spre învățământul educativ. Astfel s'a introdus lucru manual în ateliere, unde se desvoaltă spiritul de muncă și economie. Să deprind copiii de mici cu munca înfrânând trândavia și demonstrând retele ei urmări.

Tovărășiile școlare vor introduce pe elev în tainele economisirei, vor desvolta simțul solidarității.

Grădina școlară care va desvolta spiritul de observare face posibilă intuiția. Elevul ajunge să-și cunoască forțele și caută să-le sporească. Ajutorul reciproc în muncă influințează sentimentul moral.

Națiunile, cari au știu din vreme să-și conformeze școlăii acestui scop, au ajuns a domina pe celelalte. Este cea mai mare fericire pe neamul, care prețuește importanța educațiunii și o aplică cu toată înțelepțiunea.

Învățământul educativ se mulțumește cu un capital de cunoștințe mai mic, dar date copilului prin activitate și trecându-le prin exerciții și acțiuni, duce tinerimea la asigurarea și victoria vieții. El clădește sufletul.

Impotriva școlăii de eri școlăii activă ține cont ca toate ideile se nu rămână vorbe seci, ci ele se trească în lucrare, ca astfel să-i rămână pentru vieăta întreagă.

Învățământul educativ controlează însușirile elevului, încurajează pe celea bune și combate vițiile. El nu face intuiția lucrurilor din natură de pe fotografiile cărților de școlă. Copilul trebuie făcut capabil de a observa natura, care îi va umplea sufletul de simpatia pentru ființe, temelia vieții morale.

Școlăii educativă nu e prietină manualelor, căci ele sunt obloane, cari nu lasă pe elev să vadă realitatea. Învățătorul dacă găsește în carte chipul cânelui, crede a fi îndeajuns al privi de aci, neglijând a-l privi în natură. Astfel lipsește pe copil de educația simțurilor. Multe cunoștințe, cari ar putea singuri copiii să-le aile, le-dă cartea de-a găta, ceia ce introduce plictiseală. Cartea duce la mehanism, la pasivitate și nu la cugetare, la activitate. Cartea suprimă libertatea de gândire.

Școlăii activă nu permite ca prin elevi să-și exprime autorul cărței gândurile sale, ci lasă ca singuri copiii să descrie cu vorbele lor, să cugete cu mintea lor, să facă ei singuri cartea.

Școlăii educativă are de scop desvoltarea intereselor

multilaterale. Cât de puțin desvoaltă școala de azi interesele, să poate vedea din purtarea elevilor în timpul de vacanță. Ei nu vor să mai știe de nume de ceia ce s'a ocupat în cursul anului școlar. Desvoltarea intereselor au de scop cultivarea voinței și a sentimentelor. Voința trebuie să fie îndrumată a fi energică, constantă și să ducă pe calea binelui, fiind că interesele sunt isvorul voinței, interesele multilaterale bine cumpănite, vor da naștere caracterului moral.

În școala veche să facea lecția într'o formă expositivă, când elevul ascultă și tace. În școala educativă copilul este îmboldit prin întrebări să observe, să descrie, să gândească, să exprime și să pună în aplicare celea învățate.

Prin aceasta desvoltăm spiritul de inițiativă, atât de trebuincios românului.

Pedagogul american James Hugues zice: Să se dea ocaziune copiilor să aflu bucurie în descoperirile lor proprii și atunci nu va fi școala pentru ei temniță ci templu bucuriilor.

Învățământul educativ apreciază dexteritățile, căci ele traduc ideile în acțiune. În deosebi, desemnul exprimă ideile și sentimentele tot așa ca și vorbirea și scrierea.

Școala activă crede că dacă nu desvoltă acest mijloc împedecă desvoltarea intelectuală.

Desemnul face pe elev atent, activ, observator îndemnat și memoria mai credincioasă. Deaceia să face bine, când în școală desemnul îl folosim ca exercițiu la toate materiile.

Școala instructivă neglijează sănătatea copiilor. Școala educativă, fiind că pe puterea fizică a elevului se clădește edificiul moral, contează pe sănătatea copilului. Deci cunoștințele despre conservarea sănătății vor alcătui primele preocupări ale școlii. Acestea cunoștințe nu se vor preda însă sub formă, de cursuri ci sub formă de exerciții, căci numai organele cari se exercită, numai acelea se desvoaltă. Pentru aceasta, ea apreciază educația fizică. Pentru ca educația fizică să fie complectă, se vor face exerciții, cari întind asupra întregului organism.

Școala educativă face deosebire între disciplină și educație morală. Un copil când bate pe celalalt, face abatere dela disciplină, când fură, minte, face o abatere dela educația morală. Disciplină este, educația corpului. Importanța disciplinei reese din idealul creștin care cere ca corpul să moară, adevă să fie stăpănit, pentru ca sufletul să învieze, adevă să se desvoalte nesupărat.

Ceea ce e disciplina pentru corp, este educația morală pentru suflet. Disciplina face ordine pentru moment, educația morală pentru viitor. Educația morală este educația sufletului.

Pestalozzi și Herbart întemeetorii școlii educative dă ca scop suprem al educației, formarea de oameni cu caractere morale. Pentru a pretinde elevilor educația morală să împune să se facă exerciții cari privesc moralul. Lecțiile de morală să nu se dea

numai sub formă de sfaturi ci trebuie urmărite ca ele să fie traduse în fapte ca să formăm din copiii de azi personalități morale de mâne. Lipsa de educație morală din familie și din școală o vedem în activitatea zilnică a masselor. Ca să se facă educație morală să cere însă ca însuși educatorul să fie o persoană morală. Acțiunile lui în afară de clădirea școliei să se manifesteze numai în fapte morale. Cine vrea să deie trebuie să aibă însuși aceia ce vrea să deie. Nu voesc să zic că învățătoria noastră ar fi lipsită de astfel de educație. Sunt însă unele manifestațiuni, cari izbucnesc ici coela izolatec printre noi, cari scad în câțva din ceia ce ar trebui să formeze bogăția cea mai mare a noastră: prestigiul. Solidaritatea, arma biruinței noastre în lupta cu străinul cotropitor de suflete și singura armă a eluptărei drepturilor noastre, în prezent și viitor a dispărut. Intre noi s'a introdus războiul fratricid, fără să ne dăm samă, ca cei răi să-ne distrugă sufletul și inima, să ne destrame. Să ne unim dar cu dragostea sufletului nostru în interesul neamului, al țării și al nostru. Să-ne manifestăm așa fel ca să fim factori morali de prima forță.

Școala educativă vrea să formeze buni cetățeni însuflețiți de cea mai nețărmuită iubire pentru țară, de respect pentru legile și instituțiunile ei. Acesta e idealul social. El să poate ușor realiza în școală, deoarece organizația ei se aseamănă acelei ale statului. Tot ea are de cultivat un ideal național, întărind simțul de solidaritate și de unitate națională și idealul cultural, care se alcătuește din cunoștințele ce le transmit științele, viitorilor cetățeni spre a face față timpului.

Școala educativă urmărește mult idealul uman. El constă în desvoltarea armoniei liberă, individuală și socială a tuturor puterilor sufletești și trupești! El tinde să ridice pe om la umanitate, precum cel moral la moralitate. Acestea însușiri nu-s daruri, ci opera unei continue educații, care să poate face sistematic, paralel cu desvoltarea intelctului.

Pentru a face operă educativă, fiecare învățător trebuie să fie convins de principiile educației. Principiile educației sunt a duce ideia la acțiune și pe aceasta la deprindere, intuiția în natură, deșteptare intereselor multilaterale și activitatea spontană.

Școala educativă merită să i-se clădească palate pentru care copiii să-și cheltuiască tinereța, iar națiunea milioane.

Profesorul N. Moiescu zice: Școala veche care dă instrucție este ca și legea păgână o lună care apune, școala educativă ca și legea creștină, este soarele care rasăre. Lumina lui strălucitoare supară pe mulți și îi face să stea în umbră, rămânând odată cu ei în umbră și generațiile care să instruesc în școala lor.

Școala educativă duce națiunea la victoria vieței. Înălțătoare sunt victoriile de pecâmpul de războiu, dar mult mai frumoasă sunt victoriile din timp de pace. Educația pregătește pe om pentru toate victoriile.

Pentru propășirea și fericirea neamului nostru este de dorit ca cu toții, tineri și bătrâni să-ne însușim metoadele școlii active, pre făcând școala într'un vast atelier, unde elevii priviți ca ucenici vor fi pregătiți a fi oameni buni, cetățeni buni și patrioți buni.

Insuflețiți de dragostea de neam și de țară, în orice moment să fim gata a face față nevoilor în care s'ar afla școala. Dela noi națiunea așteaptă mult. Să luptăm deci cu bărbăție și pentru ca în luptă să eșim biruitor de-a-ne Dzeu gândul unirii. Ca într'un buchet de măndre flori uniți să fim întreaga învățătorime română, căci numai așa vom putea să-ne îndeplinim cu demnitate sublima misiune ce ne-am luat-o și numai atunci, Patria ne-va fi recunoscătoare.

Iar tu patrie dulce, prin aleșii tăi apleacăți urechea și ascultă glasul înădușit de durerea mizeriei a învățătorului tău. Dacă tu aștepti ca el să te facă fericită, el în schimb nu-ți cere altceva decât pânea cea de toate zilele. Și precum o lumină de lampă își micșorează razele, în proporția cum feștila e lipsită de hrana petrolului, tot așa și lumina dascălului tău să micșorează, ca urmare a stărei lui actuale și într'o bună zi fără veste te vei trezi în întunerec.

Și atunci cine va răspunde în fața acestui păcat? Cluj

Ion Dobre inv. dir.

Partea oficială.

No. 567—1926.

Către toate direcțiunile școllelor primare și grădini de copii din județ.

Vă aducem la cunoștință, că axamenele de titularizare a învățătorilor ajutori, amăsurat ordinului No. 1727—1926 al Ministerului Instrucțiunei Publice, se vor ține în cursul lunei Maiu a. c.

La aceste examene se pot supune învățătorii suplinitori cu IV. cl. secundare, 5 ani de suplinire în învățământ și cel puțin 2 cursuri de vară. În consecință, Vă invităm, ca până la 5 Martie a. c. să înaintați oficiului nostru, actele justificative a învățătorilor suplinitori dela școala de sub conducerea D-voastră, cari îndeplinesc condițiile menționate, pentru a putea face demersurile recerute în vederea admiterii dâșnilor la examenele amintite.

II.

Către Dnii Prezidenți ai Cercerilor culturale.

No. 573—1926.

Vă invităm ca să ne înaintați imediat Programa ședințelor din a. c.

Revizor școlar Martan Sasu.

Comitetul școlar al județului Alba.

No. 46—1926.

Către toate comitetele școlărilor primare de stat.

Cerem să ni-se înainteze conturile de gestiune de pe anul 1925. Asemenea cerem să ni-se trimită și cota de 15% de pe anul 1925 cuvenită comitetului nostru școlar județean.

Termin: 10 Martie a. c.

Secretar, *M. Sasu.*

Prezident, *Dr. C. Velcan.*

Asociația învățătorilor — secția județului Alba.

No. 19—1926.

Dlor Colegi!

În ziua de 14 l. c. comitetul secției județului Alba, s-a întrunit în ședință, pentru a stabili programul pentru adunarea generală anuală. Au fost prezenți: Dnul Marian Sasu revizor, Andreiu Floașiu președinte, Vasile Oniciu secretar, Valer Mărginean casier, Nechifor Borzea, Vasile Șandru. P. Pătrânjenariu, I. Muntean, I. Udrea membri în comitet și I. Albu reprezentantul colegilor din plasa Sebeș.

Având în vedere că colegii din Munții Apuseni, din cauza greutăților de comunicație, n'au putut lua parte în număr mai mare, până acuma la adunările generale anuale, și pentru a nu lăsa izolați de mișcările și manifestațiile învățătoresți o seamă așa de numeroasă a colegilor din județ, am crezut de potrivit ca anul acesta, adunarea generală anuală să o ținem în comuna Abrud. În felul acesta prin cunoașterea reciprocă prin convenirea intimă să închegăm simțul de solidaritate între noi.

Pe de altă parte, trăind într'unul din cele mai frumoase județe ale țării din punct de vedere al situației geografice, pe lângă aceasta, cuprinzând acest județ atâtea localități însemnate din punct de vedere geografic, economic și mai ales din punct de vedere istoric, este în interesul atât al nostru și mai ales al instrucțiunii, ca aceste localități, pe cari le prezentăm în lecțiile noastre, să le cunoaștem la fața locului. Cât este de necesar în interesul educației noastre individuale, că să ne însuflețim de atâtea și atâtea momente însemnate din viața poporului nostru, momente, petrecute în satele și pe colinele Munților din județul nostru.

Ce poate fi mai educător pentru noi cei cari vorbim în școală despre suferințele și sbuciumările eroilor nostri naționali: Iancu, Horea, Cloșca, Crișan; ce poate fi mai educător zic, ca faptul acela, ca să mergem să vizităm plaiurile pe cari s-au purtat calvarul acești martiri neuitați. Deci convingerea ne-a adus acolo, ca în legătură cu adunarea generală anuală, să organizăm și o excursie, în Munții Apuseni.

Învățătorimea ca factor esențial în viața statului, pentru a-și câștiga conziderația ce o merită în fața publicului, trebuie să se manifeste și în afară de școală. Scrisul, oratoria, sunt

manifestații cari nu pătrund direct asupra sufletului. Cei cari le cetesc sau le ascultă le judecă le frământă pentru a le aprecia, pe când cântarea este singurul manifest care pătrunde direct asupra sufletului. Deci pentru a produce ceva și în această direcție, ne-am decis ca cu ocazia adunării generale să dăm și un concert.

Spre acest scop vom lua dispoziții, ca la toate școlile din județ, cari au un număr mai mare de învățători, precum și cu ocazia cercurilor culturale să se exerciteze unele și aceleaș căutări, pe cari le vom trimite noi, și toate aceste grupuri de coruri, vor forma corul care se va produce cu ocazia adunării generale. Pentru a nu se naște neînțelegeri între conducătorii de coruri, am decis ca corul care va concerta sau corul asociației să-i zic așa, să fie condus de colegul Nechifor Borza din Alba-Iulia. Cu ocazia concertului se va reprezenta și o piesă teatrală. Despre aceasta se vor îngriji colegii din Abrud. În ce privește data adunării, încă nu s'a fixat definitiv, însă aproximativ începutul lui Iunie.

Programul este următorul :

1. Participarea la serviciul divin.
2. Conferință didactică cu subiectul: Școala muncii și feliul de aplicare la diferitele studii.
3. Banchetul comun. (la oara 1—3).
4. Conferință didactică cu subiectul: Mișcarea pedagogică din anii de după războiu.
5. Procedura de penzionare a învățătorilor. (Deslușire cu privire la dispozițiile legii de penzionare cu privire la corpul didactic).
6. Căminul învățătorilor.
7. Darea de seamă a casierului.
8. Seara manifestație pentru public constătătoare din concert, teatru, declamări și o conferință a Dlui revizor Sasu.
9. Excursia.

În ce privește excursiunea, se vor mai da deslușire cu privire la fondurile necesare și la feliul de călătorit.

Dlor colegi!

Programul este frumos, însă executarea lui depinde de simțul D.V. de solidaritate. Vă rog, pentru prestigiul tagmei noastre, îndepliniți cu interes încredințările ce vi se vor da, ca să ne putem prezenta așa, dupăcum ni se pretinde nouă unora, cari reprezentăm cele mai mari interese ale acestui neam. Ori și ce program se execută greu dacă lipsește voința. Însă atunci când este voință, nu se cunosc greutăți, nu se cunosc piedeci.

Deci să voim și să săvârșim.

Andrieu Floașiu
președinte.

Vasile Oniciu
secretar.

No. 10—1926. **Cooperativa Învățătorilor Județul Alba Aiud.****Convocare.**

In sensul § 26 din Statutele Domniei membrii ai Cooperativei Învățătorilor din jud. Alba, cu onoare sunt convocați la adunarea generală ordinară, care se va ține în localul școlii primare „Axente Sever” din Aiud în ziua de **6 Martie 1926** orele 9, cu următoarea.

Ordine de zi:

1. Raportul Consiliului de administrație către adunarea gen.
2. Raportul Comitetului de cenzori.
3. Aprobarea bilanțului și împărțirii beneficiului net.
4. Descărcarea Consiliului de administrației de gestiunea sa.
5. Aprobarea bugetului pe gestiunea 1926.
6. Fixarea maximului sumei până la care consiliul poate angaja societatea.
7. Alegerea alor 3 membrii în consiliul de administrație.
8. Alegerea membrilor în comitetul de cenzori.
9. Eventuale propuneri.

Aiud la 15 Februarie 1926.

Secretar: *Aug. Ocnean.*

Prezident: *Sasu.*

ȘTIRI.

* *Toți restanșierii sunt rugați cu stăruință ca să ne trimită de urgență costul abonamentului.*

* Statele de plată de pe luna Martie sunt în lucrare. La sfârșitul acestei săptămâni se vor trimite Inspectoratului spre ordonanțare.

* La „Casina Română” din localitate a ținut dl Căpitan Nic. Popoviciu în seara zilei de 21 l. c. o frumoasă conferință cu subiectul „Morală”. A luat parte un public numeros, care la sfârșit a răsplătit cu furtunoase aplauze pe inimosul și simpaticul nostru conferențiar.

* La examenele de definitivat din Martie a. c. trebuie să se prezinte toți învățătorii, învățătoarele și conducătoarele de grădini de copii, cari au trei ani de funcționare efectivă cu titlu provizoriu până la data începerii examenului, precum și cei respinși

sau neprezențați nemotivat, de două ori de la acest examen. Asemenea trebuie să se prezinte și învățătorii ajutoari, cari au trei ani de funcționare, ca învățătorii ajutoari titulari după legea veche, spre a fi asimilați cu normaliștii. Examenul va consta din trei probe: *o probă scrisă de limba română, o probă orală din principalele materii din programa școlii normale și o probă de practică pedagogică.*

* *Domnii colegi, cari au primit spre desfacere broșura „Beția e cel mai mare rău” sunt rugați să binevoiască a ne trimite sumele cu cari ne datoresc.*

* În zilele aceste a sosit la Revizoratul nostru ordinul ministerial privitor la examenul învățătorilor minoritari, ce se va ține în vacanța Paștilor din anul acesta. Învățătorii obligați la acest examen vor fi avizați special.